

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русской литературы

**ЛОБКО
Анастасия Леонидовна**

**ТИПЫ И ФУНКЦИИ ПЕЙЗАЖЕЙ В ПОЭЗИИ НИКОЛАЯ
РУБЦОВА**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
кандидат филологических наук,
доцент Л.Л. Авдейчик**

**Допущена к защите
«___» ____ 2022 г.
Зав. кафедрой русской литературы
кандидат филологических наук, доцент Л.Л. Авдейчик**

Минск, 2022

ОГЛАВЛЕНИЕ

Реферат.....	3
Рэферат.....	4
Abstract	4
Введение	Ошибка! Закладка не определена.
ГЛАВА 1 ПЕЙЗАЖ В ЛИТЕРАТУРНОМ ПРОИЗВЕДЕНИИ: ОПРЕДЕЛЕНИЕ, КЛАССИФИКАЦИЯ, ФУНКЦИИ	Ошибка! Закладка не определена
1.1 Определение пейзажа в литературном произведении	Ошибка! Закладка не определена
1.2 Виды литературного пейзажа	Ошибка! Закладка не определена.
1.3 Функции пейзажных описаний в художественном произведении	Ошибка! Закладка не определена
ГЛАВА 2 ПЕЙЗАЖИ В ПОЭЗИИ НИКОЛАЯ РУБЦОВА	Ошибка! Закладка не определена
2.1 Особенности изображения мира природы в поэзии Николая Рубцова.....	Ошибка! Закладка не определена.
2.2 Типы пейзажей в творчестве Николая Рубцова	Ошибка! Закладка не определена
2.3 Функционирование пейзажных описаний в творчестве Николая Рубцова	Ошибка! Закладка не определена.
Список использованных источников	Ошибка! Закладка не определена.

РЕФЕРАТ

Структура дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, двух глав, заключения и списка использованных источников. Объём работы составляет 45 страниц.

Ключевые слова: НИКОЛАЙ РУБЦОВ, ПЕЙЗАЖ, ПОЭЗИЯ, ЛИРИКА, ТИПЫ ПЕЙЗАЖА, ФУНКЦИИ ПЕЙЗАЖА.

Объект и предмет исследования. Объектом дипломного исследования является лирика Николая Рубцова. Предмет исследования – пейзажи в поэзии Н. Рубцова.

Цель дипломной работы. Цель работы заключается в том, чтобы на материале поэтических текстов определить типы и функции пейзажных описаний в поэзии Н. Рубцова.

Задачи дипломной работы:

- 1) рассмотреть особенности изображения мира природы в поэзии Н.Рубцова;
- 2) изучить разновидности литературных пейзажей, выделяемые исследователями;
- 3) ознакомиться с теорией функционирования пейзажей в литературе;
- 4) проанализировать пейзажно-философскую лирику Н. Рубцова;
- 5) выявить типы пейзажей и их функции в поэзии Н. Рубцова.

Методы исследования: культурно-исторический, интерпретационный, аналитический.

Актуальность темы определена отсутствием описанной в полной мере типологии пейзажей в поэзии Николая Рубцова.

Материалом исследования послужили поэтические тексты, составляющие творческое наследие Н. Рубцова. Это сборники «Волны и скалы» (1962), «Лирика» (1965), «Звезда полей» (1967), «Душа хранит» (1969), «Сосен шум» (1970), «Подорожники» (1976), которые вошли в три тома полного собрания сочинений Н. Рубцова. При исследовании не учитывались прозаические произведения.

Теоретическая значимость в том, что дипломная работа вносит вклад в научную базу литературного анализа художественных текстов Н. Рубцова о природе: в ней выделяются новые, ранее неописанные типы пейзажей.

Практическая значимость в том, что данную работу можно использовать для ознакомления с направлением «тихой лирики» и для изучения творчества Николая Рубцова в курсе «История русской литературы XX века».

РЭФЕРАТ

Структура дыпломнай працы. Дыпломная праца складаецца з ўвядзення, двух частак, заключэння і спісу выкарыстанных крыніц. Аб'ём працы складае 45 старонак.

Ключавыя слова: МІКАЛАЙ РУБЦОЎ, ПЕЙЗАЖ, ПАЭЗІЯ, ЛІРЫКА, ТЫПЫ ПЕЙЗАЖУ, ФУНКЦЫІ ПЕЙЗАЖУ.

Аб'ект і прадмет даследавання. Аб'ектам дыпломнага даследавання з'яўляецца лірыка Мікалая Рубцова. Прадмет даследавання – пейзажы ў паэзіі Мікалая Рубцова.

Мэта дыпломнай працы. Мэта працы ў тым, каб на матэрыяле паэтычных тэкстаў вызначыць тыпы і функцыі пейзажных апісанняў у паэзіі М. Рубцова.

Задачы дыпломнай працы:

- 1) разгледзець асаблівасці прыроднага свету ў паэзіі М. Рубцова;
- 2) вывучыць разнавіднасці літаратурных пейзажаў, якія выдзяляюцца даследчыкамі;
- 3) азнаёміцца з тэорыяй функцыяновання пейзажаў ў літаратуры;
- 4) прааналізуваць пейзажна-філасофскую лірыку М. Рубцова;
- 5) выявіць тыпы пейзажаў і іх функцыі ў паэзіі М. Рубцова.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, інтэрпрэтацыйны; аналітычны.

Актуальнасць тэмы вызначана адсутнасцю апісанай у поўнай меры тыпалогіі пейзажаў у паэзіі Мікалая Рубцова.

Матэрыялам даследавання паслужылі паэтычныя тэксты, якія складаюць творчую спадчыну М. Рубцова. Гэта зборнікі «Хвалі і скалы» (1962), «Лірыка» (1965), «зорка палёў» (1967), «Душа захоўвае» (1969), «Соснаў шум» (1970), «Трыпутнікі» (1976), якія ўвайшлі ў трох тамах поўнага збору твораў М. Рубцова. Пры даследаванні не ўлічваліся празаічныя творы.

Тэарэтычная значнасць у тым, што дыпломная праца ўносіць ўклад у навуковую базу літаратурнага аналізу мастацкіх тэкстаў М. Рубцова аб прыродзе, бо у ёй вылучаюцца новыя, раней неапісаныя тыпы пейзажаў.

Практычная значнасць у тым, што дадзеную працу можна выкарыстоўваць для азнямлення з кірункам «ціхай лірыкі» і для вывучэння творчасці Мікалая Рубцова ў курсе «Гісторыя рускай літаратуры XX стагоддзя».

ABSTRACT

The structure of the diploma work. The diploma work consists of an introduction, two chapters, a conclusion and a list of sources used. The volume of work is 45 pages.

Keywords: NIKOLAY RUBTSOV, LANDSCAPE, POETRY, LYRICS, TYPES OF LANDSCAPE, LANDSCAPE FUNCTIONS.

The object and subject of the research. The object of the thesis research is the lyrics of Nikolai Rubtsov. The subject of the study is landscapes in N. Rubtsov's poetry.

The aim of the diploma work. The purpose of the work is to determine the types and functions of landscape descriptions in N. Rubtsov's poetry based on the material of poetic texts.

Tasks of the thesis:

- 1) to consider the features of the image of the natural world in N. Rubtsov's poetry;
- 2) to study the varieties of literary landscapes highlighted by researchers;
- 3) get acquainted with the theory of the functioning of landscapes in the literature;
- 4) analyze N. Rubtsov's landscape and philosophical lyrics;
- 5) to identify the types of landscapes and their functions in N. Rubtsov's poetry.

Research methods: cultural-historical, interpretive; analytical.

The relevance of the topic is determined by the absence of a fully described typology of landscapes in the poetry of Nikolai Rubtsov.

The research material was poetic texts that make up the creative heritage of N. Rubtsov. These are the collections "Waves and Rocks" (1962), "Lyrics" (1965), "The Star of the Fields" (1967), "The Soul Keeps" (1969), "Pine Noise" (1970), "Plantain" (1976), which were included in three volumes of the complete works of N. Rubtsov. The study did not take into account prose works.

The theoretical significance lies in the fact that the thesis contributes to the scientific basis of the literary analysis of Nikolai Rubtsov's artistic texts about nature, since it highlights new, previously undescribed types of landscapes.

The practical significance is that this work can be used to familiarize with the direction of "quiet lyrics" and to study the work of Nikolai Rubtsov in the course "History of Russian Literature of the twentieth century".